

Rom. LXV (1940), 218-21 — primer estudi científic publicat a l'exili per un exiliat català, cf. *DECat* VII, 405-407; prové de RORE-TURIU, var. ROSE-TURIU, d'on les formes ant. *Rosdors*, *Roðdors* > *Roudors* > *Roldors*.

Dels collectius corresponents vénen els NLL *Rodoreda* (mas prop d'Oix etc.) i *El Rodorar* (-*rudurá*), mas al N. de Sabadell; veg. detalls en el *DECat* VII, 406b 39, 42. Dels quals no caldrà donar més cites (cf. *Riudor*, art. *Riu*). Dels del Migjorn escau més dir-ne quelcom, perquè allà va essent reemplaçats per formes d'origen mossàrab. No encara Barranc del *Rodorar* entre Pratedip i Coldejou (Iglésias-Sant. I, 162).

Però en el P. Val. s'hi ha conservat la -*r*- etimològica com sorda, segons la fonètica del mossàrab: Font del *Rontonar*, te. Alcoi (xxxiv, 10.19); *El Rontonar*, pda. de Benifallim (xxxiv, 71.18). Cavanilles, descrivint la vista des del cim del Benicadell, cap al Sud, vall d'Alcoi, l'anomena *Rontonal*, situant-ho entre *Serrella* i *Aitana*; i d'altra banda, entre *El Carrascal* i *Mariola*.

Aquí la dissimilació entre les tres *r* de RORETURIU es féu *r-n* i no *l* o *ð* com en cat. comú; també, però, en certs punts del Princ. tenim formes *rondó* o *rodó*, amb tals dissimilacions. A la Torre d. l. Maçanes vaig oir a uns el *rõntonár* i altres el *rõntonár* (xxxv, 73.17, 75.4, 75) en la direcció d'Alcoi i Benifallim; aquí, però, potser es tracta d'un duplicat, car el mateix Cavanilles, ens llegà un croquis on ho situa a Ibi (publ. 2a. ed. II, 228-9). En part, hi hagué, doncs, dissimilació de *o* en *e*: car també a Bèlgida vaig oir *El Rentonall* (xxxii), i amb una *l* palatal que pot resultar de -*ARI* dissimilat en *-ali* pels moriscos, cf. *nabáli* = cast. *navaja/navalla* en *RMa* i en Abencuzman (Simonet, *Glos.*, 397). En fi, en part també es dona el cas que el *l* àrab hi vagi ser oït com *d*: pda. *Rondonera*, te. ³⁵ Xaraco (xxxiii, 193.18).

¹ No és clar que pugui referir-s'hi un doc. de 960: «ad castrum *Gorbi* --- villa q. vocant *Rusos* --- de Occiduo in *Vespella*» (*Dipl. Cat. Vic*, 270, § 321) per raons geogràfiques —passat que la situació cap a Gurb i Vespella fos molt imprecisa—, ni lingüístiques. Encara menys pot ser Vall-de-ros, te. Riells del Fai, ni *Rus* prop de Castellar de N'Hug (potser duplicat d'un d'aquests dos, més que *Rodors*). — ² Hi hauria, doncs, més al S., en el Vallès occid. un homònim? Al qual es referirien els docs. de 980, 1030, 1038 i 1088. Val a dir que el terme de Terrassa havia estat molt més gran que el modern, però no sé que hom el pogués estendre tan al Nord com *Rodors* (cf. *El Rodorar*, avui mas al N. de Sabadell) (*DECat* VII, 406a42).

Roet, V. *Rosa* *Roet*, *Bini*~, V. *Ro*- (misc. moss.)

ROF i anàlegs

Sèquia d'en *Rof*, en el te. de Tortosa (*BABL* XI, 395). Essent «d'En R.» és ben versemblant que resulti del NP germ. *Raolf* (*Radulf*, Först., 1219), tam-

bé usual en textos nostres, sobretot en la seva forma b. II. *Radulfus* (p. ex en un doc. barcelonès de 967) (*Mas*, *NHBna*. IV, 61).

Rof (pron. «a *róf*»), pda. munt. en el te. d'Oliana, despoblada, a l'ENE. del turó de l'enq. (xviii, 52).

Rof, el recordo com senya dels pescadors de Sant Pol, en un seguit de turonets, que vèiem des de les barques (1929), darrere Malgrat. Jaume Pujol, de St. Pol, dona la llista dels representants d'aquella banda, en la sèrie: «Berruga, Gusp, La Vall, Els Frases, la Vall de *Rof*, *Rof*, *Berruguells*» (en la rev. local *Ideal*, jul. 1957). Del meu temps recordo que també anomenaven *els Berruguells* i *Els Frases*. Potser és el mateix lloc (en tot cas en la mateixa direcció) o no tan enllà. *El Rufó*, paratge que m'assenyalaven cap al NE., en l'enq. que vaig fer (xlv, 101), des del turó del castell de Malgrat (vaig entendre que eren al perfil de la serra que va de Blanes al Montbarbat). Si *Rof* i *Rufó* són al mateix lloc, essent NP germànic, *Rofó* podria resultar ²⁰ de la forma de cas complement RADULFON. Cf. supra, art. *Rigolf*.

Rofes, veïnat de 200 hab., al Nord de l'alt Penedès, 3 k. més enllà de La Llacuna, cap del mun. (*N.C.E.C.*).

Castellruf, més conegut ara com nom d'un turó del Vallès (te. Martorelles); 1121: *Castri Rodulfi*. La -*i* del genitiu, tancant la *o* en *u* ha fet que *Raülf* es reduís a *Ruf*. La -*l*- en tots aquests noms apareix absorbida entre -*f* final i vocal velar.

Els parònims següents més aviat semblen provinents del ll. RUFUS 'roig'. *Roca Rufa*, sovint com llatinització de *Roca-rossa* en el *Cart.* d'aquest monestir, entre Tordera i el Montnegre. N'hi hagué un altre en el Baix Llobregat: 904: «ipsa *Roca Rufa*, afr. de la valle --- Cervilionis --- in honore S. Crucis» (*Cart.* St. Cugat II, 903). Horta del camí de *Sant Ruf*, pda. de la ci. de Lleida en una llista de 1690, entre el Cappont i el Portal de Magdalena. Font del *Rúfol*, a La Fatarella (xii, 74.7). *Rou*, cognom rar (P. Bru i Rou, rector de St. Julià de Vilatorrada, 1762-72: SerraV., *Pinós i Mtpl.* III, 40).

El cognom *Rofanell* (o *Ruf*-), que *AlcM* recull només a Sabadell i Arenys de Munt, si bé adaptat a aquest radical, deu tenir un altre origen: morisc i àrab, car apareix *Raufaneyl* com nom d'un morisc de la Rib. d'Ebre, en el *Capbreu d'Entença* (c. 1340, f° 38r). Això es pot haver format amb el dim. àrab de l'ètimon de *rafal* (*raḥal*, *rahl*: «ovile», *RMa*, 103, 306); el dim. *rouāihil*, que a Aràbia s'usa com NP (Huber i Hess, 25a), amb superlatiu islàmic *rouaibil el-Lāh*, amb dissimilació *l* > -*n*-*l*.

Rofea, V. *Rufeia* *Rofes*, V. *Rof*

35 ROGLA

Poblet de la comarca de Xàtiva, que forma mun. amb Corberà. Com que l'ortografia tradicional havia estat *Rotglà* es devia haver pron. *rogglá*, però ja el 1935 hom proposava canviar-ho en *Roglà* (i així s'ha